

Підтримка навичок навчання та дистанційної роботи

Програма вебінарів
«ІКТ У ПЕДАГОГІЦІ»

2022 р.

Д-р Лііса Іломякі та д-р Мінна Лаккала, Гельсінський університет

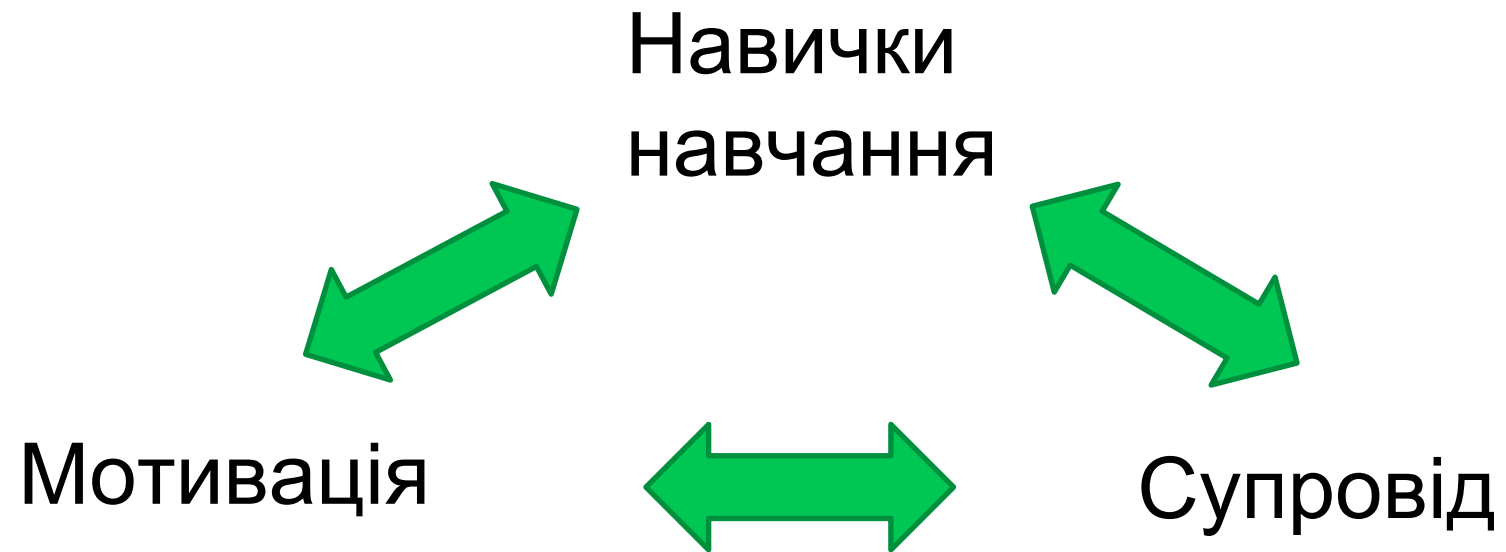
● ● Особливості навичок навчання в онлайн-навчанні

Онлайн-навчання вимагає

- вміння працювати самостійно, навіть коли вчитель недоступний,
- вміння регулювати власну роботу, наприклад, скласти розклад або організувати порядок виконання завдань,
- вміння вирішувати проблеми навчання або технічні проблеми,
- вміння розуміти, коли потрібна допомога,
- вміння чекати на вказівки чи допомогу вчителя, іноді навіть протягом більш тривалого часу

Ситуації онлайн-навчання також складні, тому що зазвичай нелегко отримати пораду або допомогу від однолітків на відміну від очного навчання

Взаємозв'язок мотивації, навичок навчання та супроводу

● ● Який тип мотивації необхідний для навчання?

Для підтримки мотивації протягом довгого часу необхідна як зовнішня, так і внутрішня мотивація. Без зовнішньої мотивації учні можуть взагалі не розпочати вивчення якихось нецікавих курсів.

Сильна зовнішня мотивація може змусити учнів продовжувати навчання, але також важливо очікувати, шукати та відчувати інтерес і, таким чином, підвищувати внутрішню мотивацію.

Внутрішня мотивація підтримує навчання краще, ніж зовнішня.

Мотивація - це навичка: можна навчити учнів бути внутрішньо мотивованими

Підтримка навичок навчання та навчальних практик

Що таке навички навчання (також «навички навчатися», «метапізнання»)?

Вони складаються з двох типів навичок:

- 1) навички регулювання власного навчання, такі як використання часу, самостійне продовження, робота над ціллю та
- 2) усвідомлення власних знань, розуміння і компетентностей, переконань (істинних або помилкових!), розуміння того, чому потрібно вдосконалюватися.

Навички навчання спрямовують навчання та допомагають впоратися з новими навчальними завданнями.

Хороші навички навчання допомагають продовжувати працювати, навіть якщо виникають проблеми, коли завдання важкі, допомагають продовжувати після розчарувань. Це також вміння отримувати задоволення від нових завдань, навчання та власної компетентності. Крім того, хороші навички навчання призводять до кращих результатів навчання.

Навички навчання учнів (і метакогнітивні навички) різняться, і відмінності проявляються вже на етапі навчання в ранньому дитинстві. Однак цим навичкам можна навчитися, їх можна вдосконалити: такі навички розвиваються під час щоденних занять.

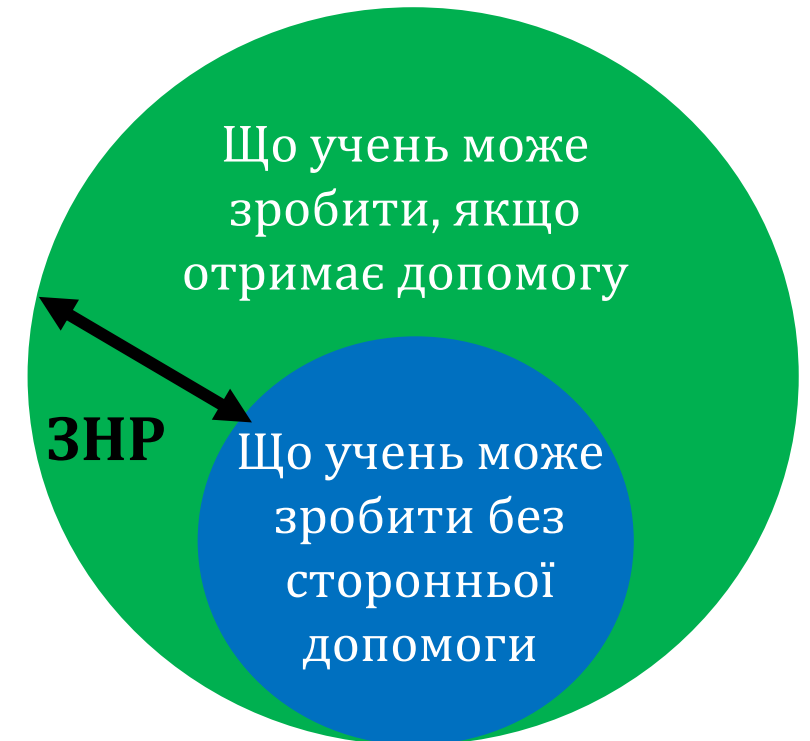
Підтримка навичок навчання недооцінюється, особливо в різних практиках онлайн-навчання, хоча онлайн-навчання є більш вимогливим, ніж очне навчання, особливо для тих, чия мотивація та навички навчання низькі.

Пропозиція: у важких ситуаціях приділяйте особливу увагу підтримці навичок навчання!

Зона найближчого розвитку як теорія для супроводу учнів

ЗНР - це динамічна зона між незалежною, справжньою майстерністю учнів та потенційним оволодінням знаннями або вміннями за умови надання підтримки.

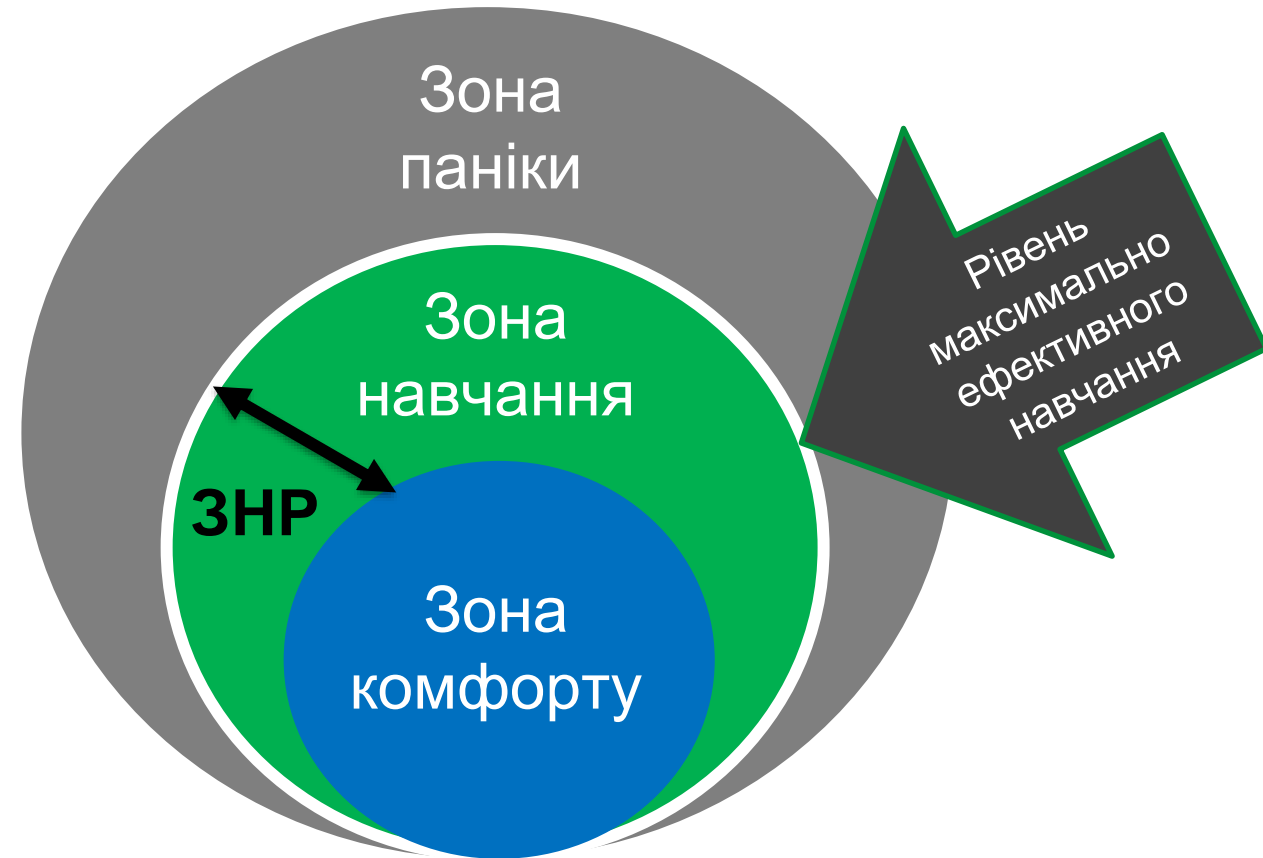
- У ЗНР учень здатний зробити та вивчити більше за підтримки вчителя або у співпраці з однолітками, ніж якщо працюватиме самотійно.
- За відповідної підтримки учень згодом може самотійно оволодіти новими знаннями та навичками.
- Окрім індивідуальної ЗНР, групи та спільноти можуть мати колективну ЗНР. Наприклад, групи учнів можуть працювати краще, якщо отримуватимуть належний супровід

● ● Як підтримувати учнів у зоні найближчого розвитку (ЗНР)?

- Давайте складні завдання, які можна виконати за підтримки.
- Організуйте достатній супровід, також допомагайте під час онлайн-навчання.
- Поступово зменшуйте супровід, підтримуйте індивідуальну майстерність.

Допоможіть учням відчути, як вони долають труднощі в навчанні!

Практичні поради щодо присутності

● ● вчителя

Вчитель повинен бути доступним для учнів не лише для навчання. Він має бути частиною повсякденного життя учнів, має знати про їхні турботи, проблеми та успіхи. Учні повинні відчувати, що вчитель керує навчальним процесом, в тому числі під час більш тривалого дистанційного навчання.

Маленькі підказки для вчителя:

- відкривайте доступ до онлайн-заняття завчасно, а після його закінчення залишайтеся на деякий час для обговорення та відповідей на запитання;
- повідомте учням та батькам, як підтримувати контакт з вами (вчителем), і приділіть достатньо часу для цих контактів;
- використовуйте також приватні повідомлення для спілкування з окремими особами та групами;
- використовуйте ті самі інструменти та посилання для контактів – користуйтеся інструментами, доступними для учнів;
- визначте певну годину, о котрій учні могли б зустрічатися з вами;
- звертайте увагу на всі запитання та коментарі, відповідайте на них якомога швидше, щоб учні не відчували себе загубленими;
- підтримуйте постійну взаємодію з учнями;
- не забудьте про встановлену для зустрічі з вами годину, про яку ви повідомили;
- вимагайте також, щоб під час занять учні, якщо це можливо, були онлайн

Практичні поради щодо супроводу з боку вчителя

Перед викладанням

- Напишіть чіткий план з описом етапів, використання цифрових технологій, методів навчання, оцінювання, керівних принципів, інструкцій тощо. Усі інструкції повинні бути чіткішими, ніж під час роботи у звичайному класі.
- Інструкції повинні бути легко доступними. У письмових інструкціях перерахування (нумерація, пункти маркованого списку) допомагає поступово структурувати інструкції. Якщо можливо, було б добре мати усні інструкції, наприклад, записати їх.
- Поділіться інструкціями з класом. Якщо вам здається, що у когось виникли труднощі, зв'яжіться з учнем напям.
- Створіть разом зі своїми учнями правила онлайн-навчання, наприклад, як поводитися, як спілкуватися, як питати дозволу, щоб щось сказати.
- Подумайте про невеликі щотижневі заняття в групах для рефлексії над тим, що було зроблено, як всі впоралися тощо.
- Допоможіть учням розробити повсякденні процеси для навчання

Практичні поради щодо супроводу з боку вчителя

Під час онлайн-сесії

- Продемонструйте свій екран і покажіть, що на ньому. Приділіть достатньо часу цьому, попросіть учнів спробувати продемонструвати свої екрани. Напишіть на екрані, покажіть курсором, про що ви розповідаєте, поясніть спокійним голосом. Пояснюйте регулярно та по кілька разів, також із текстом, картинками, пояснюйте, що відбувається, що треба робити, коли, куди та як приходити, коли виходити тощо.
- Чи є в учнів мікрофони? Домовтеся про те, як їх використовувати.
- Домовтеся, як користуватися чатом. Учитель повинен враховувати повідомлення в чаті, але вони не повинні заважати...
- Робіть перерви! Крім того, радьте учням виходити на вулицю або робити якісь фізичні вправи вдома.
- Зверніть увагу на те, що супровід та інструкції потрібні всім учням, навіть так званим хорошим учням. Не очікуйте багато від самодисципліни. Але пам'ятайте, що деякі учні потребують додаткової підтримки та супроводу - чи не могли б ви приділити їм додатковий час?